

การศึกษาค้างนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทางอนุกรมวิธาน ลักษณะทางกายภาพ นิเวศวิทยาและผลผลิตของโสนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างเดือน ตุลาคม 2550 – เดือนกันยายน 2551 วางแผนการศึกษาโดยสำรวจโสน ทุกอำเภอ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศึกษาลักษณะทางสัณฐานวิทยา ตรวจสอบหาชื่อพฤกษศาสตร์ที่ถูกต้อง รวมถึงลักษณะทาง กายภาพและนิเวศวิทยา วัดผลผลิตของโสนในแปลงปลูก และถ่ายภาพประกอบ

จากผลการศึกษาพบว่าโสนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี 2 สกุล 2 ชนิด เป็นไม้ล้มลุก ที่มีอายุปีเดียวทั้งหมด มีใบประกอบแบบขนนก ช่อดอกแบบช่อกระจกระจ ดอกย่อยแบบรูปดอกถั่ว ผลแบบฝัก (legume) โสนทั้ง 2 ชนิดได้แก่

1. โสนหางไก่ *Aeschynomene indica* L.
2. โสนกินดอก *Sesbania javanica* Miq.

ผลการศึกษาลักษณะทางกายภาพและนิเวศวิทยาของโสนกินดอก คือ ความเป็นกรด-เบส(pH) ของดิน และน้ำ อุณหภูมิของดิน น้ำ และอากาศ ความชื้นของดิน และปริมาณ ออกซิเจนที่ละลายในน้ำบริเวณนั้น พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเป็นกรด-เบสของดินอยู่ที่ 6.42 ความเป็นกรด-เบสของน้ำ 6.49 อุณหภูมิโดยเฉลี่ยของดินอยู่ที่ 30 องศาเซลเซียส อุณหภูมิโดยเฉลี่ยของน้ำ 30.94 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิโดยเฉลี่ยของอากาศ 31.17 องศาเซลเซียส ความชื้นในดินเฉลี่ย 44.11 % และปริมาณออกซิเจนในน้ำเฉลี่ย 1.53 mg/L ผลผลิตของโสน กินดอกอัตราเฉลี่ยโดยรวม ในพื้นที่ธรรมชาติได้ 1.52 กรัมต่อต้น ในแปลงทดลองได้ 6.21 กรัมต่อต้น

The objective of the study was taxonomic study, physical factor and product of the Sano in Pranakorn Si Ayutthaya during October, 2007 – September, 2008. The study design was the surveying Sano in every district of Pranakorn Si Ayutthaya Province by studying the morphology, the Botanical name were identified, physical factor, product of the Sano and photograph.

The results showed that there were 2 genera 2 species. These 2 species were annual herb. There were pinately compound leaves. Inflorescences raceme; florets with papilionaceous form; fruit a legume. These 2 species were

1. Sano hang kai *Aeschynomene indica* L.
2. Sano kin dok *Sesbaria javanica* Miq.

The results of physical factor, of Sano kin dok were pH of soil 6.42, pH of water 6.49, temperature of soil 30 °C, water 30.94 °C and air 31.17 °C, moist 44.11% and oxygen in the water 1.53 mg/L. Productivity of Sano kin dok in nature was 1.52 g/stem but productivity of Sano kin dok in area was 6.21 g/stem.